

1253**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 25 września 2001 r.

w sprawie szczegółowych zasad i sposobu wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu oraz uprawnień członków ochotniczych drużyn ratowniczych.

Na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 109, poz. 1156) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Jednostki organizacyjne Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, zwanej dalej „Służbą SAR”, pełnią, w celu niezwłocznego podjęcia działań poszukiwawczych i ratowniczych, całodobową służbę pogotowia.

2. Jednostki organizacyjne Służby SAR, o których mowa w ust. 1, w ramach pełnionej służby pogotowia są obowiązane do przestrzegania odpowiednich reżimów gotowości, ustalonych w regulaminie pogotowia Służby SAR, określającym w szczególności:

- 1) minimalne normy wyposażenia w specjalistyczny sprzęt i urządzenia,
- 2) minimum zapasów paliwa, wody i prowiantu,
- 3) dopuszczalny, najdłuższy czas od momentu otrzymania informacji o potrzebie udziału w akcji ratowniczej do chwili opuszczenia bazy przez jednostkę ratowniczą.

3. Kapitanowie morskich statków ratowniczych oraz pełniący dyżur ratownicy brzegowych stacji ra-

towniczych podczas pełnienia służby pogotowia są obowiązani w szczególności do:

- 1) utrzymywania stałej łączności z Morskim Ratowniczym Centrum Koordynacyjnym, zwanym dalej „MRCK”,
- 2) prowadzenia stałego nasłuchu na częstotliwości UKF przeznaczonej do odbioru sygnałów o niebezpieczeństwie na morzu,
- 3) informowania MRCK o każdej zmianie miejsca postoju w porcie bazowania oraz sytuacjach ograniczających lub uniemożliwiających udział statku ratowniczego albo brzegowej stacji ratowniczej w działaniach ratowniczych.

§ 2. 1. Siedzibę MRCK, porty pełnienia pogotowia przez morskie statki ratownicze oraz rozmieszczenie brzegowych stacji ratowniczych, zgodnie z zasadą zrównoważonego zabezpieczenia ratowniczego polskich obszarów morskich, określa „Plan akcji poszukiwawczych i ratowniczych”, zwany dalej „Planem SAR”.

2. Pełniący dyżur inspektorzy MRCK, ratownicy brzegowych stacji ratowniczych oraz pełniący służbę pogotowia członkowie załóg morskich statków ratow-

nicznych są obowiązani do przebywania w miejscach wyznaczonych w Planie SAR.

3. Dyżur brzegowej stacji ratowniczej może pełnić wyłącznie ratownik zawodowej Służby SAR.

§ 3. Dyrektor Służby SAR może wprowadzać doraźne zmiany w systemie pogotowia ratowniczego wynikające z przyczyn technicznych bądź innych uzasadnionych względów.

§ 4. Działaniami ratowniczymi kierują:

- 1) kierownik akcji,
- 2) kierujący akcją na miejscu jej prowadzenia albo koordynator nawodnych poszukiwań.

§ 5. 1. Zadania kierownika akcji, o którym mowa w § 4 pkt 1, polegają w szczególności na:

- 1) opracowywaniu szczegółowych planów danej akcji,
- 2) uruchamianiu jednostek Służby SAR do działań ratowniczych,
- 3) organizowaniu zabezpieczenia logistycznego prowadzonych działań ratowniczych,
- 4) realizowaniu współdziałania z innymi jednostkami organizacyjnymi zgodnie z Planem SAR,
- 5) realizowaniu współdziałania z odpowiednimi służbami ratowniczymi innych państw.

2. Kierownik akcji opracowując szczegółowy plan akcji powinien uwzględnić:

- 1) aktualne i przewidywane warunki hydrologiczno-meteorologiczne w rejonie akcji,
- 2) czas potrzebny na dotarcie do osób zagrożonych,
- 3) okoliczności wypadku i rodzaj wymaganej pomocy,
- 4) dostępność sił i środków ratowniczych Służby SAR, jednostek współdziałających wymienionych w Planie SAR oraz innych możliwych do wykorzystania jednostek ratowniczych.

§ 6. 1. Kierowanie działaniami ratowniczymi na miejscu akcji przez osobę, o której mowa w § 4 pkt 2, polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu wyboru metody ratowania ludzi znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu,
- 2) bezpośrednim kierowaniu działaniami jednostek ratowniczych, zgodnie z planem akcji.

2. W przypadku gdy plan akcji nie został dostarczony kierującemu akcją, jest on obowiązany do samodzielnego opracowania takiego planu.

3. Dokonując wyboru metody ratowania ludzi, kierujący działaniami na miejscu akcji powinien stosować odpowiednio szczegółowe wytyczne zawarte w Planie SAR, a w szczególności uwzględnić:

- 1) sytuację osób zagrożonych,
- 2) stan osób zagrożonych i wskazania medyczne,

3) panujące w rejonie warunki hydrologiczne i meteorologiczne,

4) możliwości działania własnej jednostki ratowniczej i pozostałych jednostek biorących udział w akcji,

5) zagrożenia dla osób wykonujących działania ratownicze.

§ 7. 1. Morskie statki ratownicze oraz brzegowe stacje ratownicze wykonują działania ratownicze samodzielnie bądź we współdziałaniu z innymi jednostkami ratowniczymi.

2. W przypadku działań samodzielnych, akcją na miejscu kieruje odpowiednio kapitan statku ratowniczego lub kierownik brzegowej stacji ratowniczej, a w razie współdziałania z innymi jednostkami ratowniczymi — osoba wyznaczona przez kierownika akcji.

§ 8. We wszystkich podejmowanych działaniach kierujący działaniami ratowniczymi, o którym mowa w § 7 ust. 2, powinien brać pod uwagę względy bezpieczeństwa ratowników oraz zasady dobrej praktyki morskiej.

§ 9. 1. W przypadkach szczególnych, jeżeli w ocenie kierującego działaniami ratowniczymi dokonanej na miejscu akcji istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego, może on odstąpić od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne, z zachowaniem jednak wszelkich możliwych w danych warunkach zabezpieczeń.

2. Podjęcie decyzji o odstąpieniu od zasad, o których mowa w § 8, może mieć miejsce jedynie w przypadkach, gdy:

- 1) fizyczne możliwości ratownika mogą zastąpić brak możliwości użycia właściwego sprzętu,
- 2) jest możliwość wykonania określonej czynności przez osobę lub osoby zgłaszające się dobrowolnie.

3. W każdym przypadku skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, kierujący działaniami ratowniczymi składa bezpośrednio przetożonemu pisemny raport wyjaśniający okoliczności oraz sposób wykonania działania.

§ 10. Szczegółowe kryteria dokonywania wyboru metod wykonywania działań poszukiwawczych i ratowniczych, obowiązujące procedury oraz wzory dokumentów dotyczących akcji ratowniczych określa Plan SAR.

§ 11. Brzegowe stacje ratownicze wykonują zadania poszukiwania i ratowania ludzi w niebezpieczeństwie na morzu w strefie przybrzeżnej, w odległości od brzegu nie większej niż przewidziano w Karcie Bezpieczeństwa jednostki pływającej znajdującej się na wyposażeniu stacji.

§ 12. 1. W działaniach ratowniczych wykonywanych przez brzegowe stacje ratownicze uczestniczą ochotnicze drużyny ratownicze.

2. Imienna lista członków ochotniczej drużyny ratowniczej, zawierająca w szczególności ich adresy, numery telefonów oraz inne sposoby zawiadamiania i alarmowania, sporządzona przez kierownika brzegowej stacji ratowniczej, wchodzi w skład dokumentów brzegowej stacji ratowniczej i powinna być na bieżąco aktualizowana.

§ 13. 1. Członkowie ochotniczej drużyny ratowniczej mają prawo do:

- 1) noszenia oznak Służby SAR,
- 2) bezpłatnego korzystania ze służbowej odzieży ochronnej; normy przydziału służbowej odzieży ochronnej oraz zasady jej użytkowania określi dyrektor Służby SAR,
- 3) świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, którym ulegli w związku z udziałem w akcjach ratowniczych,
- 4) jednorazowego odszkodowania z tytułu dodatkowego ubezpieczenia na wypadek śmierci lub trwałego inwalidztwa w następstwie wypadku, któremu poszkodowany uległ w czasie trwania i w związku z akcją ratowniczą lub szkoleniem organizowanym przez Służbę SAR,
- 5) zwrotu kosztów dojazdu w związku z udziałem w akcji poszukiwawczej i ratowniczej,
- 6) ryczałtu za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach organizowanych przez Służbę SAR,
- 7) wyżywienia podczas trwania akcji ratowniczej i szkolenia organizowanego przez Służbę SAR, zgodnie z normą wyżywienia na osobę określoną przez dyrektora Służby SAR,
- 8) zwrotu kosztów okresowych badań lekarskich, płatnych kursów i szkoleń związanych bezpośrednio z wykonywaną funkcją,
- 9) korzystania ze sprzętu i urządzeń Służby SAR do ćwiczeń i doskonalenia umiejętności z zakresu ratownictwa morskiego, za zgodą kierownika stacji ratowniczej,

10) korzystania z akcji socjalnych organizowanych przez Służbę SAR.

2. Koszty wynikające z postanowień ust. 1, z wyłączeniem pkt 3, ponosi Służba SAR.

§ 14. 1. Uprawnienie, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 5, przysuguje:

- 1) według faktycznego przebiegu pojazdu, zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy,
- 2) według rachunków stwierdzających poniesione wydatki.

2. Ryczałt, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 6, jest wypłacany ze środków Służby SAR do wysokości 1/175 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim za każdą godzinę udziału w działaniu lub szkoleniu ratowniczym.

3. Wysokość ryczałtu, o którym mowa w ust. 2, jest ustalana corocznie przez dyrektora Służby SAR.

§ 15. 1. W działaniach ratowniczych mogą również uczestniczyć osoby, które przez okres co najmniej jednego roku brały udział w ćwiczeniach oraz akcjach ratowniczych na zasadzie obserwatora, kandydujący do członkostwa w ochotniczej drużynie ratowniczej. Kandydat może w czasie ćwiczeń i akcji ratowniczych wykonywać prace pomocnicze. Kandydatowi przysługują uprawnienia określone w § 13 ust. 1 pkt 3 i 8.

2. Korzystanie przez kandydata ze sprzętu i urządzeń Służby SAR do ćwiczeń i doskonalenia umiejętności z zakresu ratownictwa morskiego może mieć miejsce wyłącznie za zgodą kierownika stacji ratowniczej i pod nadzorem ratownika zawodowego.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*